

הצועדים והנופלים

נועה מלמד, עוזבת טרייה מלוחמי הגיטאות, מרבה באחרונה להציג את "תיאטרון האבסורד" שלה בגלריות שונות. עד עתה היו לה תערוכות בטבעון, בתל-אביב (ג'ולי מ.), בלוחמי-הגיטאות, וכעת היא מציגה בגלריה בכברי את תערוכתה "מי יצילנו מרעב". בכל תערוכה שלה מפגינה מלמד אמירה רעננה וסרקאסטית וטיפול ייחודי בחור מר. האמירות שלה נוגעות בנשיות מול גבריות, פרט מול כלל, הוויה קיבוצית מאושרת-מרירה. בגלריה התל-אביבית השליכה מלמד לחלל

נועה מלמד, פסל בטכניקה מעורבת

דמויות גרוטסקיות, קירקסיות, שגררחו מענפי עצים עטופי צמר רך, עיסות עיתון ואבני מוזאיקה. הראשים הקטנים של היצורים המוד-רים וגופם הגולמני שעוצב מעץ חזיקו לא במעט את הכוכבים המצ-וירים של הסרט "החומה". ז'אנר הפיסול הזה, נראטיבי באופיו, משיק לפיסול האנגלי החדש שגם צדוק בן-דוד (ישראלי שעובד בלונדון שנים רבות) עובד בהשראתו. בלוחמי-הגיטאות, בתערוכת "פרידה" מהבית הקיבוצי, היא ביטאה במיומנות רבה את תחושתה באשר למקום ולזמן. בין שני ענפי עצים מתחה מסלול עשוי סריג ועליו הצעידה ענפי עץ דקים, שבריריים, מתקדמים "במעלה ההר", כשדמות אחת בודדה הולכת במרחק ניכר, מתווה את הדרך. בצידי המיצב המצוין הזה הופיעו דימויים שרק חיוקו את האמירה: סוסים שמוטי פנים שמונקים מתבנית בית לחלל פתוח אבל נשארים עקרי-דים. סוס כושל ועליו רוכבת עירומה, מאוימת ליפול, דמות ביזארית שמביטה לקיר ואחת נוספת שמציצה למפתח שמלתה.

בתערוכתה הנוכחית חזרת נועה מלמד לחומרים איתם עבדה בשלוש התערוכות הקודמות, אבל נדמה שהכל מחודד ומשוכלל יותר. בפסל המרכזי נראים "הצועדים", אבל ישנם גם הנופלים בדרך שנאספו בבור גדול. הדגל האדום נמצא בראש האובייקט וכולם נוהים אחריו. "סוסים" עטופים בצמר נדמים שפופים ונטולי חיות. השימוש בחומרים – קרני איל, שריגי גפן, חומרי טבע, גרבי עבודה, גופיות – מעורר התפעלות. דרורה דקל, אוצרת התערוכה, היטיבה לבטא את המתחולל בגלריה: "... הצופה מוצא את עצמו שותף לפול"חן שיש בו תנועה מסתערת, ובמקביל תחושה של חרדה קיומית". קרני עם-עד

"מי יצילנו מרעב" הוא שם תערוכתה של נועה

מלמד המוצגת בגלריה לאמנות בקיבוץ כברי.

גם היא בוראת את עולמה האישי כמו תיאטרון של הזיות, הניזון מעולמות מיתולוגיים, פולק-לוריסטיים וסוריאליסטיים. כמו חלק מן האמנים הצעירים בעין-חרוד, גם היא משתמשת בחומרים הלקוחים ממלאכות "נמוכות" כביכול (אריגה, סריגה, תפירה, בגדי ילדים, צעצועים וחומרי טבע מתים ויבשים). אולם (ואולי בניגוד לאחרים), עבודתיה משדרות תחושות עזות של לב רגיש ומרגיש שעדיין לא כחל באופציה "הישנה" של להרגיש-עדי-כאב ולא בחר בלב הקפוא, הקר והכחול, כמפלט מן הרמעות, איתן רמעות שמבכות את הנשיאה הסיוזיפית בעול, את כאב המודעות של הכניעה והכישלון, ואת ההבנה הבוגרת שאין מי שיצילנו מן הרעב והערגה לחיים טובים ומאושרים יותר. מכאב משחרר רק המוות.

נועה מלמד מלבישה דמויות שונות, אשר מזכירות סוסים שלדיים ומינוטאורים גבריים, בגרבי עבודה שהופכים לביריות נשיות ומצחיקות. האמונה, הרועה הקטנה מן הגיא, סופרמן, מכשף השבט, הפרש הדוהר בשרות העמק והקורבן שאינו יודע לשאול – כל היצורים המוזרים הללו ניצבים במיצב שלה בתנוחות רפוסות ובשיתוק של חרדה קיומית, שותפים יחד עם הצופה הנע ביניהן בפול"חן מוזר ומוטרף, אשר משיק ורומז לפולחני המצוי-אות שבחוף: "הנה האש והנה העצים ואייהו השה לעולה?". אולם, בעולם המטורף של החיים, בניגוד ל"סוף הטוב" שבאמנות, במיתולוגיות, בטלנובי-לות, בפולקלור או בדתות, הקורבנות מוקרבים בצעירותם, לבושים בסרטים או אותזים בשרשר-אות ובפרחי נייר, ואין שום אייל שיטבך את קרניו בסבך ויסכים להחליף תפקידים בכדי להיות "הכר" כב האמיתית של הסרט.